

Kuntastrategia 2022-2025

Kunnanhallituksen strategiaproessin aloitustyöpaja 29.11.2021
Kuntalaiskysely tammi-helmikuu 2022
Yhteistyökumppanien strategiaseminaari 10.5.2022
Valtuuston strategiaseminaari 10.5.2022
Johtoryhmälle tiedoksi 19.5.2022
Yhteistyökomitea/Työsuojelutoimikunta 11.8.2022 § 15
Kunnanhallitus 15.8.2022 § 105
Valtuusto 25.8.2022 § 36

Dnro KH:103/00.01.02/2021

Sisällys:

1. Strategiayön lähtökohdat ja nykytilan arviointi.....	3
2. Toimintaympäristön muutos ja strategian painopisteet.....	7
2.1. Tulevaisuuden megatrendien avulla ennakoitaan tulevaisuutta	7
2.2. Sievin kunnan kuntastrategian painopisteet/kärkitavoitteet	8
3. Strategian toimeenpano ja arviointi.....	10

1. Strategiatyön lähtökohdat ja nykytilan arviointi

Kuntastrategia

Strategia on suunnitelma päämäärän saavuttamiseksi. Sievin kunnan kuntastrategia on kuntalain edellyttämä pitkän tähtäyksen päätöksentekoa ja toimintaa ohjaava asiakirja, jossa valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden tavoitteista. Kuntastrategialla valtuusto ohjaa kunnan toimintaa, sen päätöksentekoa ja henkilöstön työskentelyä. Strategiassa linjataan kunnan keskeiset menestystekijät, sovitaan toiminnan arvopohja sekä rakennetaan Sievin kunnan yhteinen visio.

Kuntastrategia perustuu arvioon kunnan nykytilanteesta sekä tulevista toimintaympäristön muutoksista ja niiden mahdollisista vaikutuksista kunnan tehtäväkenttään. Kuntastrategia tarkistetaan vähintään kerran valtuuston toimikaudessa.

Sievin kunta

Sievin kunta sijaitsee Pohjois-Pohjanmaan eteläosassa valtatie 28:n varrella rajoittuen Reisjärven ja Toholammin kuntiin sekä Kalajoen, Ylivieskan, Nivalan, Haapajärven ja Kannuksen kaupunkeihin. Sievissäasuu vajaa 5000 asukasta ja kunnan kokonaispinta-ala liki 800 km². Lähin rautatieasema on 23 km päässä Ylivieskassa ja lähin lentokenttä Kruunupyysä. Matkaa Ouluun on 154 km.

Sievin ikärakenne on nuori, sillä joka neljäs sieviläinen on alaikäinen. Kunnassa toimii useita kyläkouluja ja lukio. Kyläyhdistysten toiminta on vireää ja kunnassa on myös monipuoliset vapaa-ajan harrastusmahdollisuudet.

Kunnassa sijaitsee useita suuria yrityksiä. Sievin kunta on Suomen toiseksi teollistunein kunta. Työpaikkojen omavaraisuusaste on liki 130 %. Työttömyysaste on ollut jo vuosia selkeästi maakunnankeskiarvoa alhaisempi. Maatalousyrittäjien keskipalkka on lähialueita selvästi suurempi.

Kunnan toiminta on taloudellisesti kestävällä pohjalla. Kunta sopeuttaa toimintansa nopeasti muuttuvaan taloustilanteeseen ja tilikausista on pääsääntöisesti tullut ylijäämäisiä ja kunnan tase on vahvalla pohjalla. Taloudellinen tehokkuus ja resurssien järkevä käyttö ovat toimintamme lähtökohtia.

Strategiatyö

Kuntastrategian tietopohjana on käytetty keväisen kuntalaiskyselyn tuloksia, sekä marraskuisen kunnanhallituksen strategiaprosessin aloitustyöpajan ja toukokuisen strategiaseminaarin työn tuloksia. Strategiaseminaariin osallistui luottamushenkilöiden lisäksi laajajoukko sieviläisten järjestöjen, yhdistysten, nuorten ja yritysten edustajia. Valmistelun aikana strategialuonnoksesta on käsitelty myös luottamushenkilöiden, kunnan viranhaltijoiden sekä työntekijöiden kanssa. Yhteistyökumppanina strategiatyössä on toiminut Paulos Oy.

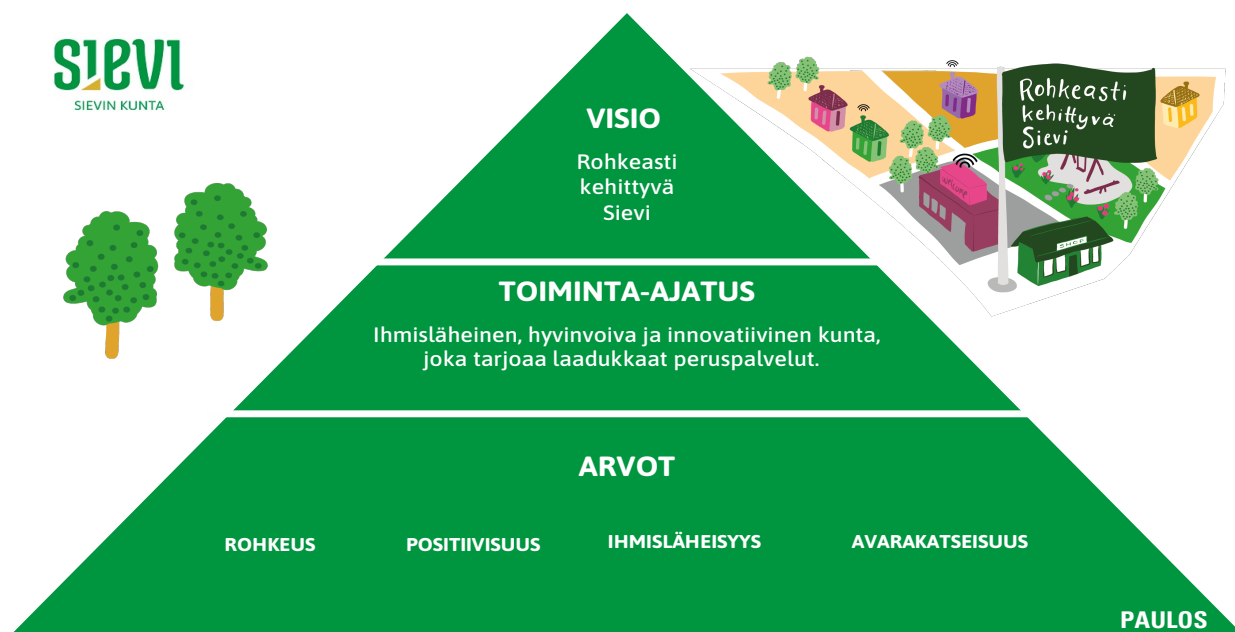
Kuntalaiskyselyn mukaan entiset strategiset kärkiteemat ovat edelleen tärkeitä. Vanhojen kärkiteemojen lisäksi lapsiperheet nousivat vahvasti myös esille. Tärkeimmiksi kehittämisen kohteiksi nousivat nuorisotoiminta, koulut, yritystoiminta, kauppa- ja lähipalvelut, sekä hyvinvointi. Lisäksi kehittämisen kohteiksi nousivat liikuntapaikat ja lapsiperheet

29.11.2021 pidetyssä kunnanhallituksen strategiatyöpajassa Sievin kunnan tärkeimpinä onnistumisina pidettiin hyvää taloudenhoitoa ja kuntainfrastruktuuria (rakennukset, valokuidut ym.). Menestyvät yritykset ja vahva maatalous kertovat kunnan onnistumisista. Myös parantunut uudistushalu ja tekemisen meininki (hyvä henki) ovat selviä onnistumisia. Osaavat työntekijät, mukava työympäristö, hyvä yhteistyö luottamushenkilöiden kanssa ovat luoneet onnistumisen mahdollisuuksia. Hyvät liikuntamahdollisuudet ja elävät kylät kertovat Sievin kunnan onnistumisista.

Kunnanhallitus tunnisti huolenaiheiksi palvelujen riittävyyden ja säilymisen, palvelujen houkuttelevuuden ja palvelurakenteen. Myös rakennetun ympäristön rahoitus ja rahoitusinstrumentit kaipaisivat uudelleen arviointia. Huolenaiheiksi koettiin myös väestörakenteen muutos, lapsimäärän pieneneminen, lapsiperheiden hyvinvointi sekä työvoiman saatavuus. Huolta aiheutti myös kuinka pärjätään Sote-uudistuksessa. Kunnanhallituksen mielestä tulevaisuudessa pitäisi edistää työperäistä maahanmuuttoa ja kotoutusta sekä edistää ympäristötietoisuutta päätöksenteossa. Myös yrittäjäyhteistyö, yrittäjäyhteyshenkilöiden tukeminen ja teollisen pohjan uusiutumisen tukeminen sekä työvoiman varmistaminen koettiin tulevaisuudessa tärkeiksi teemoiksi. Kuntalaisten hyvinvointi erityisesti lasten suhteen koettiin tulevaisuudessa tärkeäksi edistää. Etätyö, etäopiskelu ja monipaikkainen työ olivat kunnanhallituksen mielestä tärkeitä tulevaisuuden teemoja.

Kuntastrategian toteutumista arvioidaan valtuustotasolla vuosittain tilinpäätöksen käsittelyn yhteydessä ja tehtäväalueilla oman toiminnan arvioinnin yhteydessä useamminkin. Kuntastrategian ohjaamina toimialat laativat suunnitelmia ja ohjaavia asiakirjoja, joissa he määrittelevät omalle toiminnalleen strategian suuntaamina tavoitteita ja niiden arvioimiseksi mittareita.

Strategiatyöpajoissa 10.5.2022 kiteytetty visio, tahtotila ja arvot

Sievin kunnan arvot ja strategiset painopisteet

Arvot   Rohkeus, positiivisuus, ihmisläheisyys ja avarakatseisuus

Päämäärä, visio, mitä me haluamme olla

”Rohkeasti kehittyvä Sievi”

Toiminta-ajatus, mitä varten Sievin kunta on olemassa

”Ihmisläheinen, hyvinvoiva ja innovatiivinen kunta, joka tarjoaa laadukkaat peruspalvelut”

Slogan   ” Sievi ❤️ kuin kotiin tulisi”

Visuaaliset tunnukset

Sievi kuin kotiin tulisi

Samuli Leppälän kylämaisema 2017

2. Toimintaympäristön muutos ja strategian painopisteet

2.1. Tulevaisuuden megatrendien avulla ennakoitaan tulevaisuutta

Strategian valmistelussa on tunnistettu yleinen yhä kiihtyvä toimintaympäristön muutos ja kunnan tarve ennakoita ja lisätä muutoskyvykkyyttä. Strategiatyöpajoissa on hyödynnetty Sitran megatrendikortteja toimintaympäristön muutosten ennakoinnissa.

Kunnanhallituksen strategiatyöpajassa 29.11.2021 tunnistettiin tulevaisuudessa huomioon otettaviksi asioiksi:

Etätyö ja digitaalisuus, joka vahvistaa paikallisuutta. Työn tekemisen kannalta fyysisen sijainnin merkitys vähenee ja mahdollistaa asumisen myös maaseudulla.

Kuntatalouden reunaehtojen kaventuminen vaatii vahvaa kuntataloutta ja sekä kunnan että yritysten hyvää teknistä valmiutta. Puhdas luonto hyvinvoinnin lähteenä on maaseudulle ja maataloudelle vahva mahdollisuus. Teollisuuden työllistämisaikutus on Sieville suuri, joten teollisuuden toimintaedellytyksiä on edelleen kehitettävä.

Väestön ikääntymisen huomioiminen otetaan huomioon suunnittelussa esimerkiksi (yhteisötalot, perhehoito, senioriasuminen). Myös henkiset virikkeet lisäävät hyvinvointia ja pitävät sieviläiset iloisina ja terveinä.

Rohkea innovatiivisuus sekä luottamus ja usko tulevaisuuteen auttaa tekemään rohkeita päätöksiä. Hyödyntämällä teknologiaa edistämme sekä ihmisten että yritysten hyvinvointia ja elinvoimaa. Olemme tasapainossa myös maailman kanssa luomalla omannäköisiä malleja. Uskallamme ottaa rohkeita näkökulmia ja kyseenalaistaa vallitsevia uskomuksia ja ajatuksia.

Omaperäinen ja tasapainoinen Sievi on eri väestöryhmien ja erilaisten ihmisten suhteen tasapainoinen, laadukasta elämää ja elämänlaatua tarjoava kunta. Olemme mukana luomassa uudenlaista elämisen laatua, joissa vahvat nykytrendit on otettu huomioon: kiertotalous, yhteisöllisyys, luonnosta huolehtiminen

2.2. Sievin kunnan kuntastrategian painopisteet/kärkitavoitteet

1. Yhteisöllisesti ja välittäen

- HUOMIOIMME JA KOHTAAMME TOISEMME
  - Meillä on monipuoliset harrastusmahdollisuudet
  - Elinvoimaiset kylämme tekevät yhteistyötä toistensa kanssa
  - Tarjoamme kulttuuria kuntalaisille
  - Uudet asukkaamme tuntevat itsensä tervetulleiksi
  - Vahvistamme uskoa tulevaisuuteen
  - Vahvuutemme on verkostoissa sekä yhdistys- ja seurayhteistyössä
  - Olemme reilu ja luotettava yhteistyökumppani
  - Toimimme ja kehitämme kuntaa yhdessä kuntalaisten kanssa
  - Arvostamme yksilöä
- SAAMME VOIMAA LUONNOSTA
  - Olemme ympäristötietoisia
  - Teemme luonnon tarjoamista virkistysmahdollisuuksista helposti saavutettavia
  - Hyödynnämme kiertotalouden mahdollisuuksia

2. Hyvinvoivat kuntalaiset ja onnelliset perheet

- ASIAKASLÄHTÖISET PALVELUT LÄHELLÄ KUNTALAISIA
  - Palvelumme ovat helposti saavutettavissa ja tunnettuja
  - Kehitämme omannäköisiä palveluitamme rohkeasti ja tulevaisuuteen katsoen
  - Hyödynnämme teknologian tarjoamia mahdollisuuksia
  - Toimintamme herättää luottamusta ja positiivisia tunteita
- TUOTAMME HYVINVOINTIA
  - Yhteistyömme hyvinvointialueen sekä muiden kumppaneiden kanssa on aktiivista ja edistää kuntalaisten hyvinvointia
  - Ennakoiva hyvinvointityömme luo kuntalaisissa turvallisuutta
  - Hyvä johtamisemme ja avoin palaute vahvistavat työhyvinvointia ja tekevät työstä merkityksellistä
  - Huomioimme lapsi-, yritys- ja ympäristövaikutukset päätöksenteossa
- KASVUYMPÄRISTÖ ANTAA MAHDOLLISUUKSIA
  - Turvallinen ympäristömme antaa lapsille ja nuorille mahdollisuuksia kasvaa
  - Kasvatus- ja koulutuspalvelumme ovat laadukkaita
  - Edistämme koulujen välistä yhteistyötä
  - Vahvistamme elinikäistä oppimista

3. Elinvoimaiset ja kehittyvät yritykset

- YRITTÄJÄYHTEISTYÖ ON AKTIIVISTA JA TULOKSELLISTA
  - Yritystemme toimintaedellytykset ja yrittäjyhteistyömme on vahvaa
  - Uusien yritysten on helppoa tulla kuntaamme
  - Maataloutemme hyödyntää uusia mahdollisuuksia ja parantaa toimintaedellytyksiään
  - Työvoiman saatavuutemme on parantunut myös työperäisen maahanmuuton avulla
  - Yrityksemme ja oppilaitoksemme tekevät yhteistyötä
- MONIPAIKKAINEN TYÖ ON MAHDOLLISTA SIEVISSÄ
  - Vahvistamme etätöön ja etäopiskelun mahdollisuuksia sekä tuomme ne näkyväksi
  - Meillä on hyvä tehdä monipaikkaista työtä
  - Meillä on nopeat tietoliikenneyhteydet
- ERILAISET ASUMISMAHDOLLISUUDET
  - Asunto- ja tonttitarjontamme on monipuolista ja asukaslähtöistä
  - Käytössämme on useampia rakennetun ympäristön rahoitusvaihtoehtoja
  - Edistämme ympäristön viihtyisyyttä ja kunnan yleisilmettä

4. Vastuullinen talous

- Taloudenhoitomme on vastuullista ja tasapainoista sekä tukee strategian toteutumista
- Päätöksenteon valmistelussa vaikutukset ja riskit on otettu huomioon
- Investointimme ja hankkeemme ovat laadullisesti hyviä sekä kestäviä
- Omaisuutemme hoito on ennakoivaa, suunnitelmallista ja kustannustehokasta

5. Itsenäinen Sievi maailmankartalle

- ANNAMME IDEOILLE JA KOKEILUILLE TILAA
  - Luomme kulttuurin, joka rohkaisee tavoitelähtöiseen ideointiin ja nopeisiin kokeiluihin
  - Johtamisemme tukee idea- ja kokeilukulttuuria
  - Meillä on lupa myös epäonnistua ja oppia virheistämme
- KERROMME SUOMEN SIEVIMMÄN JA KIEHTOVIMMAN KUNTATARINAN
  - Valitsemme viestintämme kärkiteemat rohkeista kehityskohteista (luonto, teollisuus ja energia)
  - Palveluidemme ja tapahtumiemme viestintä on innostavaa ja oikea-aikaista
  - Korostamme viestinnässä strategisia painopisteitä, visuaalisuutta ja positiivisuutta
  - Kuntalaisemme ja sidosryhmämme markkinoivat Sieviä
  - Kuntamme tunnettuus ja työnantajakuva vahvistuvat

3. Strategian toimeenpano ja arviointi

Strategian tavoitteena on juurtua sieviläiseksi toimintatavaksi päätöksenteossa, kunnan palvelutuotannossa ja yhteistyössä eri kumppaneiden kanssa. Strategiaa on valmisteltu laajassa yhteistyössä valtuutettujen ja muiden luottamushenkilöiden ja johtavien viranhaltijoiden kanssa. Yhteistyökomitea/työsuojelutoimikunta on käsitellyt asian 11.8.2022.

Strategisten tavoitteiden toteuttamisen keinot määritellään tehtäväalueilla erillisasiakirjoissa (suunnitelmat, ohjeet) ja talousarvion tavoitteiden asettamisessa. Myönteinen viestintä yhteisen tahtotilan olemassaolosta ja noudattamisen tärkeydestä edistää strategian toteutumista.

Kuntastrategiassa tulee kuntalain mukaan määritellä sen toteutumisen arviointi ja seuranta. Strategia ohjaa talousarvion valmistelua ja sen toteutumista seurataan vuosittain tilinpäätöksessä. Tarkoituksenmukaisinta on, että strategian tavoitteet ja toiminnan arvopohja ovat esillä jokaisen hallintokunnan itsearvioinnissa ja lähtökohta jokaisen työntekijän oman toiminnan kehittämiseksi. Kuntastrategia tarkistetaan vähintään kerran valtuustokaudessa.

Mittarit:

1. Yhteisöllisesti ja välittäen

- Asukastyytyväisyyskysely uusille kuntalaisille
- Vuosittainen kuntalaiskysely

2. Hyvinvoivat kuntalaiset ja onnelliset perheet

- Henkilöstön sairauspoissaolojen määrä ja kehitys
- Hyvinvoinnin kuntakortti

3. Elinvoimaiset ja kehittyvät yritykset

- Yhteisten projektien määrä ja tuloksellisuus yritysten kanssa
- Toteutuneet tonttikaupat sekä toimitilojen ja asuntojen käyttöaste
- Työllisyysasteen kehittyminen

4. Vastuullinen talous

- Kunnan tase on joka vuosi ylijäämäinen
- Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

5. Itsenäinen Sievi maailmankartalle

- Valikoidut, toteutetut ja rohkeat kokeilut
- Kunnan imagon ja tunnettavuuden kehittyminen